

Meerjarenbegroting 2024-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	3
Algemene inleiding en mutaties begroting.....	4
Vertrekpunt begroting.....	4
1e begrotingswijziging 2023	4
Totale begroting	5
Bijdrage per gemeente	5
Algemene toelichting en leeswijzer bij programma's	6
Programma 1: Bedrijfsvoering voor Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.....	7
Paragrafen	11
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	11
Paragraaf Financiering.....	16
Paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei.....	19
Structuur Dienst Dommelvallei	21
Financiële begroting.....	23
Overzicht van baten en lasten.....	23
Overzicht van baten en lasten per taakveld	24
Toelichting overzicht van baten en lasten	25
Analyse overzicht van baten en lasten	25
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten	26
Uiteenzetting van de financiële positie.....	26
Geprognosticeerde balans	26
EMU-saldo.....	27
Jaarlijkse terugkerende arbeidskosten.....	27
Overzicht van investeringen	27
Reserves.....	28
Overzicht van reserves.....	28
Toelichting op de reserves.....	28
Toelichting op de financiële positie.....	29

Voorwoord

Beste lezer,

Dienst Dommelvallei presenteert de begroting 2024-2027.

De 1e Begrotingswijziging 2023, die gelijktijdig wordt vastgesteld, vormt de (financiële) basis voor deze begroting. In die wijziging zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor 2023 toegelicht. Het merendeel daarvan loopt ook door in 2024-2027.

Op advies van de accountant hebben we de 2e Bestuursrapportage 2022 beperkt tot de belangrijke onderwerpen en afwijkingen. Deze lijn zetten we door in deze begroting. We beperken ons in deze begroting tot de ontwikkelingen die op dit moment bekend zijn voor 2024-2027. In 2023 wordt opnieuw inhoud gegeven aan de missie en visie van Dienst Dommelvallei. Uiteraard blijven de doelstellingen:

- verbetering van kwaliteit;
 - vermindering van kwetsbaarheid;
 - vermindering van kosten;
 - goed werkgeverschap,
- daarbij overeind.

Mierlo, maart 2023

Jacqueline Nijland

Algemene inleiding en mutaties begroting

In dit hoofdstuk van de begroting lichten we de wijzigingen ten opzichte van de vorige vastgestelde begroting toe. De begroting 2023 -2026 is samen met de 1e begrotingswijziging 2023 het vertrekpunt voor de begroting 2024-2027.

Dit hoofdstuk bestaat uit de volgende onderdelen:

- vertrekpunt begroting;
- 1e begrotingswijziging 2023;

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de totaal gewenste omvang van de begroting. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een inzicht in de mutaties van de bijdrage per gemeente.

Leeswijzer

Bij elke tabel in deze begroting geven we aan of dat bedragen vermenigvuldigd worden met € 1,- of met € 1.000,-. Ook wordt indien relevant bij elke tabel aangegeven of positief bedrag een voordeel of een nadeel is. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen en daarom soms afwijken.

Vertrekpunt begroting

Bij de begroting 2023 is voor de jaren 2024-2027 het onderstaande beeld geschetst. Dit overzicht is het vertrekpunt voor de begroting 2024-2027.

Bedragen x € 1,-

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten	18.102.298	18.263.197	18.487.917	18.793.597
Totaal baten	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Bijdrage derden en afronding	-104.197	-104.197	-104.197	-104.197
Bijdrage gemeenten	17.993.101	18.154.000	18.378.720	18.684.400
Geldrop-Mierlo	6.855.712	6.890.654	6.959.970	7.067.092
Nuenen	6.316.573	6.386.725	6.474.098	6.586.447
Son en Breugel	4.820.807	4.876.615	4.944.640	5.030.849
Afronding	9	6	12	12
Totaal bijdrage gemeenten	17.993.101	18.154.000	18.378.720	18.684.400

1e begrotingswijziging 2023

Gelijktijdig met deze begroting wordt de 1e begrotingswijziging voor 2023 vastgesteld. Voor de begroting 2024-2027 heeft deze wijziging de volgende consequenties.

Bedragen x € 1,-

1e Begrotingswijziging 2023	2024	2025	2026	2027
1 Totaal lasten	2.343.152	2.444.851	2.589.214	2.859.253
2 Totaal baten	-22.015	-18.316	-14.453	-10.414
Verschil	2.365.167	2.463.167	2.603.667	2.869.667
Waarvan t.l.v. gemeenten	2.055.667	2.362.474	2.603.667	2.869.667
Waarvan t.l.v. reserve (I&A)	309.500	100.693	0	0
Waarvan t.l.v. onvoorzien	0	0	0	0
Afronding	0	0	0	0
Totaal bijdragen	2.365.167	2.463.167	2.603.667	2.869.667

Totale begroting

Bedragen x € 1,-

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten vastgestelde begroting 2023-2024	18.102.298	18.263.197	18.487.917	18.793.597
Totaal lasten inclusief 1e begrotingswijziging 2023	20.445.450	20.708.048	21.077.131	21.652.850
Verschil Lasten	-2.343.152	-2.444.851	-2.589.214	-2.859.253
Totaal baten vastgestelde begroting 2023-2024 (excl gemeenten)	-109.197	-109.197	-109.197	-109.197
Totaal baten inclusief 1e begrotingswijziging 2023	-87.182	-90.881	-94.744	-98.783
Verschil Baten	-22.015	-18.316	-14.453	-10.414
Totaal verschil baten en lasten	-2.365.167	-2.463.167	-2.603.667	-2.869.667
Waarvan t.l.v. gemeenten	-2.055.667	-2.362.474	-2.603.667	-2.869.667
Waarvan t.l.v. reserve (I&A) (alleen onttrekkingen)	-309.500	-100.693	0	0
Totaal	-2.365.167	-2.463.167	-2.603.667	-2.869.667

Bijdrage per gemeente

Voor de gemeenten is het belangrijk om te weten wat hun bijdrage is. Op basis van de 1e begrotingswijziging 2023 is de gewenste bijdrage per gemeente als volgt:

Bedragen x € 1,-

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Totaal lasten	20.445.450	20.708.048	21.077.131	21.652.850
Inkomsten niet zijnde gemeenten	-87.182	-90.881	-94.744	-98.783
Onttrekking reserve I&A	-309.500	-100.693	0	0
Bijdrage gemeenten	20.048.768	20.516.474	20.982.387	21.554.067
Geldrop-Mierlo	7.585.632	7.742.242	7.899.208	8.101.038
Nuenen	7.065.824	7.241.776	7.416.144	7.625.324
Son en Breugel	5.397.304	5.532.449	5.667.024	5.827.694
Afronding	8	7	11	11
Totaal bijdragen	20.048.768	20.516.474	20.982.387	21.554.067

Algemene toelichting en leeswijzer bij programma's

Een aantal van de onderwerpen in het programma Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties is door de deelnemende gemeenten opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Er zijn vanuit de dienst 2 perspectieven op het begrip bedrijfsvoering.

1. Het primaire proces van de dienst is het leveren van ondersteuning aan de bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten. Die ondersteuning wordt beschreven in programma 1 Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties.
2. De bedrijfsvoering van de dienst zelf wordt beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei.

Deze begroting bevat de taakvelden waar wij als Dienst Dommelvallei direct aan werken. De salariskosten van alle afzonderlijke medewerkers en ICT-kosten worden procentueel verdeeld over de taakvelden. Er wordt toegerekend aan het taakveld overhead of aan 1 van de overige "directe" taakvelden of aan een combinatie van taakvelden.

Programma 1: Bedrijfsvoering voor Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel

De volgende onderwerpen gelden voor Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel:

Ontwikkelplan belastingen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
We willen voldoen aan de door de gemeenten gestelde normen voor afhandeling van klantcontacten en de kwaliteitsnormen van de Waarderingskamer.	Het ontwikkelplan concreet maken in een plan van aanpak en daar uitvoering aan geven. Onderdelen daarvan zijn: 1. Verbeteren van de kwaliteit van de gegevens en daarmee de kwaliteit van de aanslagoplegging. 2. Verbetering van de dienstverlening door het beter (meer geautomatiseerd) ontsluiten van informatie en tijdig te reageren op aanvragen, bezwaren en verzoeken. 3. Verbeteren van de processen en verdere digitalisering van de processen, in samenwerking met andere afdelingen. Te denken valt aan communicatie, BAG-registratie en klantcontactcentrum. 4. Investeren in de kennis en competenties van medewerkers en een veilige werkomgeving.

Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (wet Mebv)

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Voldoen aan de wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.	We bereiden ons voor op de wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (wet Mebv). De invoering van deze wet zorgt ervoor dat inwoners het recht krijgen om ieder formeel bericht elektronisch aan de overheid te versturen. De gemeente moet de digitale kanalen aanwijzen die de inwoners daarvoor kunnen gebruiken. Daarnaast moeten de digitale kanalen zo aangepast worden dat ze in overeenstemming zijn met de wettelijke eisen van deze wet. De impact van de wet is nog onduidelijk. De financiële consequenties nemen we op in de 1e Begrotingswijziging 2024.

Rechtmatigheidsverantwoording

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
De colleges van B&W en de dagelijkse besturen in staat stellen een rechtmatigheidsverantwoording af te geven bij de jaarrekening 2023.	De wetgeving voor de rechtmatigheidsverantwoording is in 2022 afgerond. Dat betekent dat de colleges en de dagelijkse besturen in de jaarrekening 2023 een rechtmatigheidsverantwoording moeten opnemen. In 2023 bereiden we dit samen met de accountant voor.

Informatieplan 2024-2025

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Een geactualiseerd Informatieplan 2024-2025.	In de loop van 2023 wordt in samenwerking met het Project Portfolio Board gewerkt aan een geactualiseerd Informatieplan 2024-2025. De (maatschappelijke) ontwikkelingen gaan snel en we willen daar op moderne en flexibele manier op inspelen. We zien de volgende ontwikkelingen: • Transitie naar de cloud wat gevolgen heeft voor de inrichting van het IT-beheer. • Digitale duurzaamheid waarbij informatie vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig is. De noodzakelijke budgetten daarvoor worden betrokken bij de 1e Begrotingswijziging 2024.

De volgende onderwerpen gelden alleen voor Nuenen en Son en Breugel:

Klanttevredenheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
De klanttevredenheid van de burgers te vergroten.	We starten in 2024 een pilot om in dialoog met onze inwoners de dienstverlening te verbeteren.

Piek reisdocumenten

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Pieken in de aanvragen van reisdocumenten blijvend afvlakken.	In de jaren 2024 en 2025 verwachten we pieken in de aanvragen van reisdocumenten. We stimuleren inwoners op verschillende manieren hun aanvraag eerder te doen. Zo houden we de wachttijden voor de inwoners zo kort mogelijk en minimaliseren de belasting op de afdeling.

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	216	0	0	0	0	0
0.1 Bestuur	40	26	41	42	43	43
0.2 Burgerzaken	1.555	1.296	171	175	178	182
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	48	33	43	44	45	45
0.4 Overhead	13.434	15.663	19.759	20.006	20.362	20.924
0.5 Treasury	6	12	12	12	12	12
0.61 OZB woningen	394	401	66	67	68	70
0.62 OZB niet-woningen	131	121	24	25	25	26
0.64 Overige belastingen	115	352	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	22	34	20	21	21	21
2.1 Verkeer en vervoer	33	31	35	35	36	37
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	24	15	12	12	12	12
5.2 Sportaccommodaties	6	5	0	0	0	0
5.6 Media	20	17	21	21	22	22
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	18	17	19	19	20	20
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	555	646	11	11	11	11
6.4 Begeleide participatie	33	44	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	499	542	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	80	77	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	116	111	0	0	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	0	0	3	3	3	3
6.72B Jeugdhulp behandeling	0	0	3	3	3	3
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	0	0	3	3	3	3
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	129	123	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	3	3	3	3
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	6	18	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	6	18	0	0	0	0
7.2 Riolering	84	94	45	46	47	47
7.3 Afval	55	75	27	28	29	29
7.4 Milieubeheer	4	4	4	4	4	4
8.1 Ruimtelijke ordening	23	56	31	32	32	33
8.3 Wonen en bouwen	105	106	94	97	99	100
Totaal Lasten	17.759	19.934	20.445	20.708	21.077	21.653

Exploitatie	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	270	0	310	101	0	0
0.1 Bestuur	26	26	41	42	43	43
0.2 Burgerzaken	1.246	1.296	171	175	178	182
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	33	33	43	44	45	45
0.4 Overhead	13.599	15.663	19.450	19.905	20.361	20.924
0.5 Treasury	23	12	12	12	12	12
0.61 OZB woningen	363	401	66	67	68	70
0.62 OZB niet-woningen	141	121	24	25	25	26
0.64 Overige belastingen	178	352	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	48	34	20	21	21	21
2.1 Verkeer en vervoer	31	31	35	35	36	37
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	14	15	12	12	12	12
5.2 Sportaccommodaties	5	5	0	0	0	0
5.6 Media	17	17	21	21	22	22
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	17	17	19	19	20	20
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	24	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	618	646	11	11	11	11
6.4 Begeleide participatie	42	44	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	431	542	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	74	77	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	107	111	0	0	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	0	0	3	3	3	3
6.72B Jeugdhulp behandeling	0	0	3	3	3	3
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	0	0	3	3	3	3
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	119	123	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	3	3	3	3
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	18	18	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	18	18	0	0	0	0
7.2 Riolering	69	94	45	46	47	47
7.3 Afval	48	75	27	28	29	29
7.4 Milieubeheer	4	4	4	4	4	4
8.1 Ruimtelijke ordening	56	56	31	32	32	33
8.3 Wonen en bouwen	120	106	95	97	99	100
Totaal Baten	17.759	19.934	20.445	20.708	21.077	21.653
Resultaat	0	0	0	0	0	0

Paragrafen

Er zijn in totaal 7 paragrafen voorgeschreven. Hiervan zijn er slechts 3 van toepassing op Dienst Dommelvallei.

De paragrafen die van toepassing zijn op Dienst Dommelvallei:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Financiering;
3. Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei.

De volgende paragrafen gelden niet voor Dienst Dommelvallei:

- lokale heffingen;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van Dienst Dommelvallei. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit. Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de nota's risicomanagement van de drie gemeenten. Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicowaarde (€)} = \text{Kans (\%)} \times \text{Gevolg (€)}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren rekenen we met een zekerheidspercentage van 90%.

Risico	Kans in %	Gevolg in €	Risicowaarde in €
1. Interne gevolgen cybercriminaliteit/beveiligingsincident Een beveiligingsincident is een inbreuk op de beveiliging, waarbij de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie in gevaar is of kan komen. Een beveiligingsincident kan ook onbewust worden veroorzaakt. Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend. Aan de ene kant wordt ICT steeds complexer, en aan de andere kant blijkt uit de benchmark dat we onder het gemiddelde zitten qua middelen. IBD dreigingsbeeld 2023-2024: "De dreiging van ransomware-aanvallen neemt toe. Aan de lopende band proberen criminelen een ingang te vinden. De (potentiële) gevolgen van een aanval worden ook steeds ernstiger: het wordt merkbaar. Het fenomeen ransomware (gijzelsoftware) komt al jaren voor. Criminelen versleutelen gegevens en persen het slachtoffer af om deze gegevens na het betalen van losgeld weer toegankelijk te maken. De IBD ontving de afgelopen twee jaar steeds meer meldingen van situaties waar gemeentelijke processen langdurig(er) verstoord zijn als gevolg van destructieve gijzelsoftware. Criminelen aarzelen niet om privacygevoelige gegevens van inwoners, bedrijven en medewerkers online te publiceren.	70%	175.000	122.500

De organisatie kan geconfronteerd worden met cybercriminaliteit en/of met een beveiligingsincident. Grootste risico's zijn: - Uitval van dienstverlening en bedrijfsvoering. - Fouten in de dienstverlening. Drie soorten dreigingen vallen de laatste tijd op: - Meer ransomware met destructievere gevolgen - Steeds meer en ernstiger kwetsbaarheden in software - Gevaren in ketens De interne gevolgen kunnen groot zijn: Hoge herstelkosten die voortvloeien uit de inzet van extra mensen en ICT-middelen als gevolg van cybercriminaliteit/beveiligingsincidenten.			
2. Externe gevolgen cybercriminaliteit / beveiligingsincident	10%	1.000.000	100.000
Naast de interne gevolgen - die genoemd worden bij risico 1 - loopt de organisatie ook het risico op mogelijk externe gevolgen. De externe gevolgen van cybercriminaliteit of een beveiligingsincident kunnen groot zijn: - Een getroffen organisatie is vaak weken of maanden bezig om de bedrijfsprocessen en informatiebeveiliging weer op orde te krijgen en de complete gegevensregistraties opnieuw op te bouwen. - Beveiligings- en privacy- incidenten schaden ook het vertrouwen van burgers in de overheid, de reputatie van de organisatie en haar bestuurders. Daarnaast kunnen onzorgvuldige omgang met persoonsgegevens en overtredingen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) leiden tot aansprakelijkheidsstellingen van getroffen en/of boetes van de privacytoezichhouder. Een boete wegens onzorgvuldig handelen met de privacy van inwoners zou bovendien leiden tot grote imagoschade. Het risico is aanwezig op extra kosten die voortvloeien uit boete Autoriteit Persoonsgegevens, imagoschade, aansprakelijkheidsstellingen als gevolg van cybercriminaliteit/beveiligingsincidenten, waaronder datalekken.			
3. Continuïteit bedrijfsvoering	50%	75.000	37.500
Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit en de kwaliteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering en het risico op fouten neemt toe. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.			
Subtotaal top 3			260.000
Overige risico's			102.500
Totaal			362.500
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)			326.250

Aan het risico "Continuïteit bedrijfsvoering" is toegevoegd dat "het risico op fouten toeneemt". Deze toevoeging is gedaan omdat niet alle vacatures kwalitatief en kwantitatief ingevuld zijn.

Het totaal aan overige risico's is € 102.500,-. Dit bestaat uit drie risico's en een post onvoorzien. De risico's "Belastingaangifte" en "Inkoop" zijn de belangrijkste risico's buiten de top 3.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit van € 326.250,- wordt volgens de verdeelsleutel belegd bij de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. De gemeenten verwerken dit in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De verdeling is als volgt:

Gemeente	Percentage	Bedrag
Geldrop-Mierlo	48%	156.600
Nuenen	30%	97.875
Son en Breugel	22%	71.775
Totale weerstandscapaciteit	100%	326.250

De weerstandsratio is de verhouding tussen benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit. Omdat de beschikbare weerstandscapaciteit door de gemeenten wordt gevormd bedraagt de weerstandsratio automatisch 1.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenschappelijke regelingen onderling te vergelijken.

Een individueel kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie van de dienst moet worden beoordeeld. De kengetallen moeten in samenhang bekeken worden omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een beeld geven van de financiële positie van de dienst. Een kengetal, of de ontwikkeling van een kengetal, is een weerspiegeling van het gevoerde beleid. Voor de provincie als toezichthouder hebben de kengetallen een signaleringswaarde. Ze kunnen worden betrokken bij het krijgen van een completer inzicht in de financiële situatie en risicopositie van een gemeenschappelijke regeling.

De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit;
- grondexploitatie.

De laatste 2 zijn voor Dienst Dommelvallei niet van toepassing en laten we buiten beschouwing.

De toezichthouder hanteert geen normering maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden:

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0

Gerealiseerde en begrote kengetallen

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. Het kengetal voor 2023 is afkomstig uit de meerjarenbegroting 2023-2026. De kengetallen voor 2024-2027 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	14%	12%	14%	16%	13%	13%	9%	5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14%	12%	14%	16%	13%	13%	9%	5%
Solvabiliteitsratio	6%	16%	9%	6%	16%	9%	8%	11%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%

Conclusie kengetallen

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Dienst Dommelvallei heeft op dit moment geen opgenomen en geen doorgeleende geldleningen met een looptijd van langer dan 1 jaar. Uit de financieringsbehoefte van de paragraaf Financiering blijkt dat er de komende jaren waarschijnlijk, voor een beperkt bedrag, een langlopende lening aangetrokken moet worden. De schulden van Dienst Dommelvallei blijven beperkt omdat de investeringen in maximaal 5 jaar worden afgeschreven en op die manier gedekt worden door de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten. De eventuele tekorten aan liquide middelen worden in eerste instantie opgevangen met kortlopende leningen. De investeringen van de dienst komen vooral uit het informatieplan. De netto schuldquote verbetert de komende jaren omdat (de meerjarige) investeringen uit het informatieplan elk jaar opnieuw voor 1 jaar bij de begroting geraamd worden.

Solvabiliteitsratio

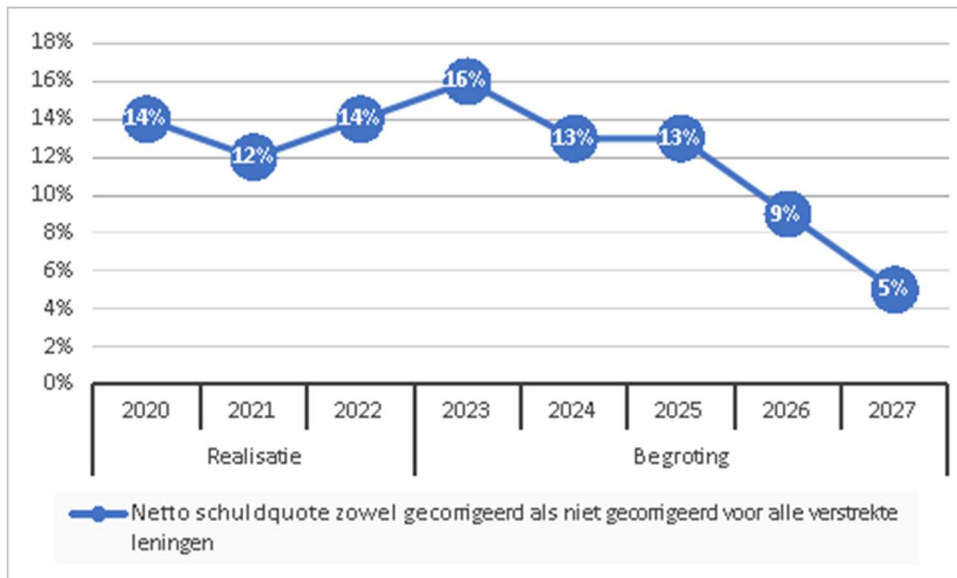
De dienst heeft via de reserve P&O en de reserve I&A een beperkt eigen vermogen en daardoor een lage solvabiliteitsratio. De stijging van deze ratio wordt veroorzaakt door de afname van de geraamde afschrijvingslasten. Ook weer omdat (de meerjarige) investeringen uit het informatieplan elk jaar opnieuw voor 1 jaar in de begroting geraamd worden.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte vanaf 2023 is 0% omdat de bijdrage van de deelnemende gemeenten gebaseerd wordt op het jaarlijkse saldo van baten en lasten.

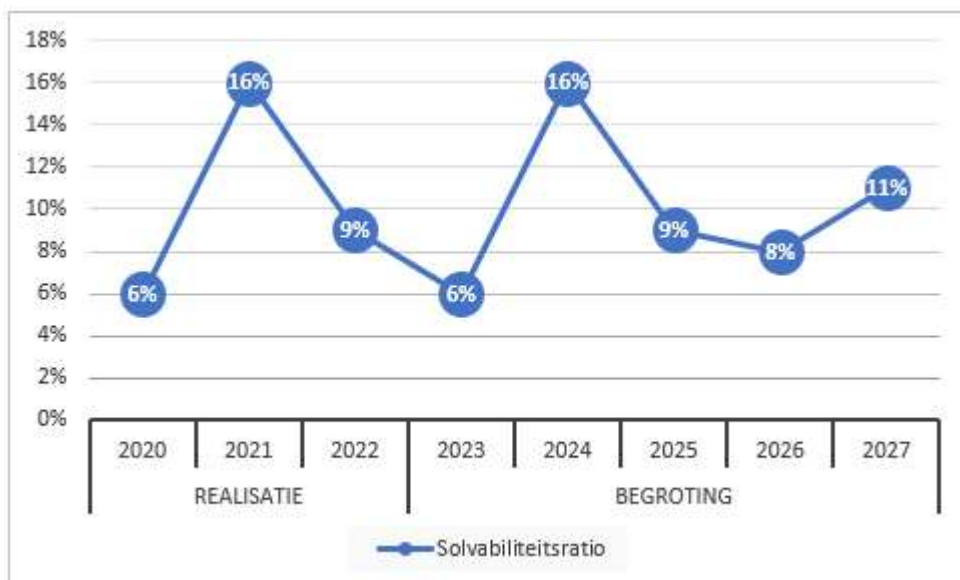
Hieronder een korte toelichting per kengetal:

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

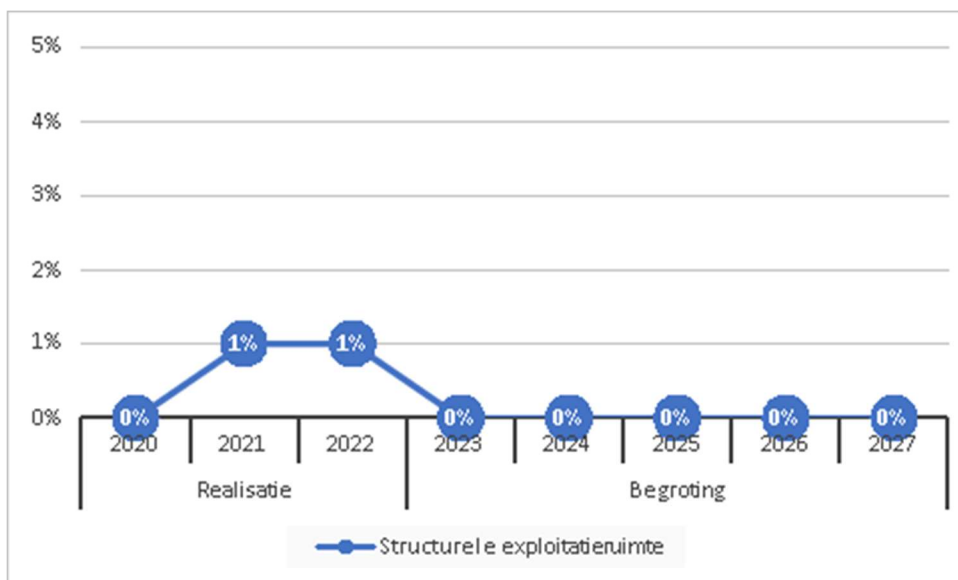
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de dienst ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote in- en exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Dienst Dommelvallei in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal verstaan.

Structurele exploitatieruimte

Deze is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de dienst heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Paragraaf Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering in de begroting is in het BBV en in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop Dienst Dommelvallei de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. Dit vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving kennen we het treasury statuut van Dienst Dommelvallei. Dit statuut bevat regels om de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

De ECB blijft in de komende 12 maanden een ruim monetair beleid voeren.

EMU-saldo

Voor de jaren 2019 tot en met 2023 is de EMU-tekortruimte voor de gemeenten -0,27% BBP. Jaarlijks publiceert het ministerie van BZK voor gemeenten individuele EMU-referentiewaarden. Een individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie. Voor gemeenschappelijke regelingen zijn geen individuele referentiewaarden vastgesteld.

Met het hieronder opgenomen EMU-overzicht wordt inzage gegeven in de geldstromen binnen de begroting zonder onttrekkingen uit de reserves.

Nr.	Omschrijving	2023	2024	2025
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	5	293	916
3.	Mutatie voorzieningen	0	0	0
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	5	293	916

Liquiditeit

Het voornemen is om, evenals voorgaande jaren, zoveel mogelijk met kasgeldleningen te werken voor de financiering van investeringen. Als we de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen overschrijden en de tegoeden van de gemeenten niet toereikend zijn, kan een langlopende geldlening worden afgesloten.

In onderstaande tabel zijn de geldleningen OG gebaseerd op de huidige leningenportefeuille en niet op de financieringsbehoefte. Uit onderstaande tabel blijkt dat voor de komende jaren een totale financieringsbehoefte ontstaat van maximaal € 2,8 miljoen.

	2024	2025	2026	2027
Activa	3.307	3.014	2.098	1.278
Geldleningen OG	0	0	0	0
Reserves en voorzieningen	-646	-336	-235	-235
Financieringsbehoefte	2.661	2.678	1.862	1.043

Renterisicobeheer

De overheid hanteert 2 instrumenten voor het toetsen van het renterisico: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens tot waar een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan 1 jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Als voor het 3e achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld en moeten de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2024
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	20.445
	Percentage regeling	8,20%
1	Toegestane kasgeldlimiet	1.676
	Viottende korte schuld	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	1.676
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	Totaal viottende korte schuld	1.676
	Viottende middelen	
	Contante gelden in kas	0
	Tegoeden in rekening courant	10
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
3	Totaal viottende middelen	10
4	Totaal netto viottende schuld (2-3)	1.666
	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-) (1-4)	10

Conclusie kasgeldlimiet

Voor 2024 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel zijn de aflossingen gebaseerd op de huidige leningenportefeuille en niet op de financieringsbehoefte.

Stap	Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	0	0	0	0
3 (1+2)	Renterisico	0	0	0	0
4	Begrotingstotaal	20.445	20.708	21.077	21.653
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	4.089	4.142	4.215	4.331
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	4.089	4.142	4.215	4.331

Conclusie renterisiconorm

Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm

Schatkistbankieren

Door de wet over schatkistbankieren zijn de decentrale overheden verplicht het grootste deel van hun liquide middelen aan te houden in de schatkist. De EMU-schuld en de financieringsbehoefte van het Rijk vermindert hierdoor. Decentrale overheden kunnen in het kader van de uitoefening van de publieke taak nog steeds geld uitleenen aan een andere decentrale overheid. De verantwoording van schatkistbankieren gebeurt in de jaarrekening.

Paragraaf Bedrijfsvoering Dienst Dommelvallei

Inleiding

Bij de behandeling van de 1e Begrotingswijziging 2023 is ingestemd met de noodzakelijke formatieve uitbreiding van onze organisatie. De (financiële) effecten hiervan zijn verwerkt in de voorliggende begroting. De voorgestelde uitbreiding van de formatie is noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan de vraag vanuit de drie gemeenten. Zonder die uitbreiding zijn wij niet in staat om aan die vraag te kunnen blijven voldoen.

In de loop van 2023 vinden er onderzoeken plaats naar:

1. De werkprocessen in relatie tot de taken van de dienst, in combinatie met gemeentelijke taken, waarbij gekeken wordt naar mogelijke verbeteringen en efficiency;
2. De voor de dienst nodige formatie om de taken uit te kunnen voeren;
3. De 'state of art' van onze totale ICT-voorziening.

De onderzoeken worden op elkaar afgestemd. Bij deze onderzoeken wordt ook rekening gehouden met de effecten op onze organisatie van de uitbreidingen in de drie gemeenten.

Een dergelijke uitbreiding heeft uiteraard ook consequenties voor onze organisatie. Hiermee is nog geen rekening gehouden.

Ziekteverzuim

De ambitie blijft om het ziekteverzuim de komende jaren stapsgewijs terug te brengen naar minimaal 1%-punt onder het landelijk gemiddelde. Dit laatst bekende landelijk gemiddelde van een vergelijkbare gemeenteklasse is van 2021 en is 5,8%. Het percentage binnen de dienst was 7,40% in 2022. De in deze begroting verwerkte uitbreiding van de formatie draagt bij aan het verminderen van de werkdruk en draagt idealiter bij aan het verlagen van het ziekteverzuim.

CAO

In februari 2023 kwamen de bonden en de VNG tot een principe akkoord. De gevolgen van dit akkoord worden verwerkt in de 2e Begrotingswijziging 2023.

Facilitaire zaken

Eind december 2024 loopt de huurovereenkomst van ons kantoorpand af. Met behulp van een bedrijfsmakelaar zoeken we een geschikte kantoorruimte die aan onze eisen en wensen voldoet. Daarnaast hebben we geïnventariseerd welke lopende contracten invloed hebben op een verhuizing. Zodra er meer duidelijkheid is, komen wij met een voorstel.

Kengetallen

Formatie (fte)

Afdeling	Begroting 2023	1e begrotingswijziging 2023	Begroting 2024
Directie en staf	5,44	1,00	6,44
Financiën	51,44	3,26	54,70
PO&I	51,40	3,00	54,40
Dienstverlening	42,58	4,44	47,02
Totale formatie (fte)	150,86	11,70	162,56

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft gevolgen voor het actief en passief openbaar maken van overheidsinformatie en de toegankelijkheid van de informatiehuishouding. De kern van de wet is tweeledig. Ten eerste verplicht de wet overheidsorganisaties documenten in 11 categorieën actief openbaar te maken. Ten tweede verplicht de Woo organisaties om de informatiehuishouding op orde te brengen.

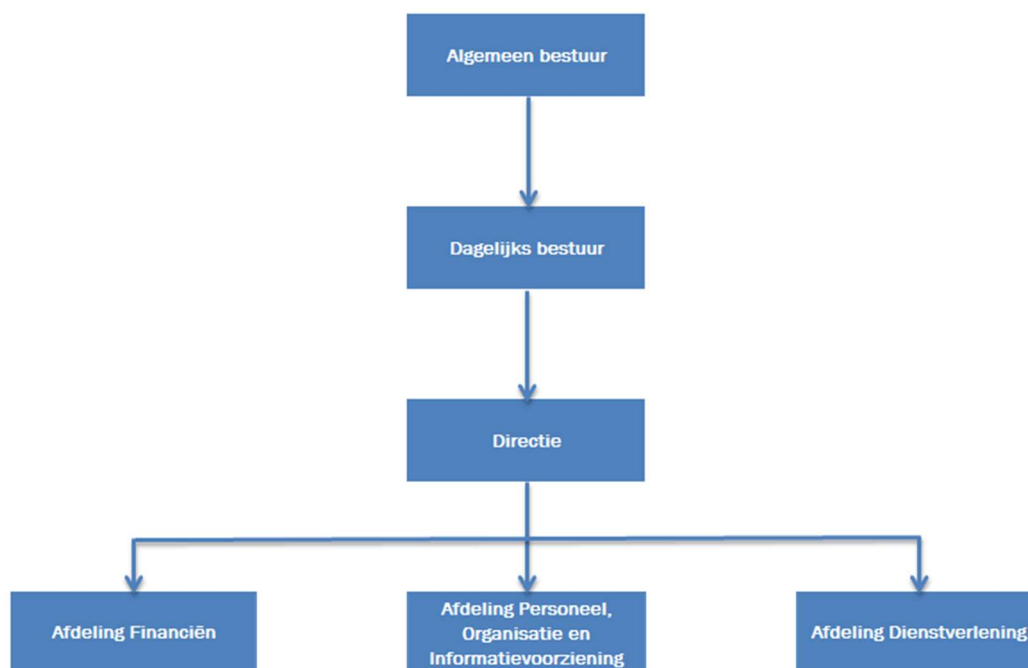
Voor het actief openbaar maken van de informatiecategorieën wordt 5 jaar voorgeschreven, voor het op orde krijgen van de basis van de informatievoorziening (een tweede aspect benoemd in de wet) wordt 8 jaar gegeven.

In 2023 wordt er een project opgezet voor de implementatie van de actieve openbaarmaking in samenwerking met gemeente Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. De activiteiten voor de implementatie lopen door in 2024.

Structuur Dienst Dommelvallei

De gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei werkt sinds 1 januari 2014 voor de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.

In Dienst Dommelvallei zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de 3 gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen de taken voor werk en inkomen en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit:

Hans Gaillard (voorzitter)

Maarten Houben

Jos van Bree

Jan Boersma

Jelle de Jong

Bertje van Stiphout

Niels Wouters

Hans van de Laar

Frans Stravers

Jacqueline Nijland (secretaris)

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat uit:

Hans Gaillard (voorzitter)

Maarten Houben

Jos van Bree

Jeroen Wesselink

Marika Arents

Nick Scheltens

Jacqueline Nijland (secretaris)

Directie & afdelingen

De directie van Dienst Dommelvallei bestaat uit:

Jacqueline Nijland, directeur

Henk Meulendijks, concerncontroller

Marcella de Leeuw-Kessels, afdelingshoofd Financiën

Martijn Thomas, afdelingshoofd Personeel, Organisatie en Informatievoorziening

Mireille Wouters, afdelingshoofd Dienstverlening

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting, de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting en het overzicht van de reserves en voorzieningen met toelichting. De bedragen in de tabellen van de financiële begroting moeten, tenzij anders staat aangegeven, vermenigvuldigd worden met € 1.000,-. Door afronding kunnen er verschillen ontstaan omdat tellingen uit het financieel systeem komen.

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

Programma	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1												
Bedrijfsvoering	674	0	-674	690	0	-690	703	0	-703	717	0	-717
Totaal	674	0	-674	690	0	-690	703	0	-703	717	0	-717

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000,-

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	20.119	20.119	0	20.590	20.590	0	21.060	21.060	0	21.636	21.636
Treasury	12	12	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0
Totaal	12	20.131	20.119	12	20.602	20.590	12	21.072	21.060	12	21.648	21.636

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x € 1.000,-

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	20	0	-20	25	0	-25	30	0	-30	34	0	-34
Overhead	19.739	5	-19.734	19.981	5	-19.976	20.332	5	-20.327	20.890	5	-20.885
Totaal	19.759	5	-19.754	20.006	5	-20.001	20.362	5	-20.357	20.924	5	-20.919

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	20.445	20.136	-310	20.708	20.607	-101	21.077	21.077	0	21.653	21.653	0
Totaal	20.445	20.136	-310	20.708	20.607	-101	21.077	21.077	0	21.653	21.653	0

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen

Bedragen x € 1.000,-

Programma	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties reserves	0	310	310	0	101	101	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	310	310	0	101	101	0	0	0	0	0	0

Geraamd resultaat

Bedragen x € 1.000,-

Geraamd resultaat	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	20.445	20.445	0	20.708	20.708	0	21.077	21.077	0	21.653	21.653	0
Resultaat	20.445	20.445	0	20.708	20.708	0	21.077	21.077	0	21.653	21.653	0

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma 1 Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties

Bedragen x € 1.000,-

Taakveld	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10 Mutaties reserves programma 1	0	310	310	0	101	101	0	0	0	0	0	0
0.1 Bestuur	41	41	0	42	42	0	43	43	0	43	43	0
0.2 Burgerzaken	171	171	0	175	175	0	178	178	0	182	182	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	43	43	0	44	44	0	45	45	0	45	45	0
0.4 Overhead	19.759	19.450	-310	20.006	19.905	-101	20.362	20.361	0	20.924	20.924	0
0.5 Treasury	12	12	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0
0.61 OZB woningen	66	66	0	67	67	0	68	68	0	70	70	0
0.62 OZB niet-woningen	24	24	0	25	25	0	25	25	0	26	26	0
0.64 Overige belastingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	20	20	0	21	21	0	21	21	0	21	21	0
2.1 Verkeer en vervoer	35	35	0	35	35	0	36	36	0	37	37	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	12	12	0	12	12	0	12	12	0	12	12	0
5.2 Sportaccommodaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 Media	21	21	0	21	21	0	22	22	0	22	22	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	19	19	0	19	19	0	20	20	0	20	20	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	11	11	0	11	11	0	11	11	0	11	11	0
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Taakveld	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
6.72B Jeugdhulp behandeling	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	45	45	0	46	46	0	47	47	0	47	47	0
7.3 Afval	27	27	0	28	28	0	29	29	0	29	29	0
7.4 Milieubeheer	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0
8.1 Ruimetelijke ordening	31	31	0	32	32	0	32	32	0	33	33	0
8.3 Wonen en bouwen	94	95	0	97	97	0	99	99	0	100	100	0
Totaal	20.445	20.445	0	20.708	20.708	0	21.077	21.077	0	21.653	21.653	0

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit 2 onderdelen:

- Het analyse overzicht van baten en lasten + onvoorzien
- Het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

De analyse van het overzicht van baten en lasten geeft ook inzicht in de doorgevoerde mutaties voor de begroting 2023-2026 en in het saldo van de post onvoorzien.

Analyse overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1,-

Bedrijfsvoering voor de Dommelvallei-organisaties	I/S	Bedrag
Begroting 2024 nieuw		20.445.450
Begroting 2024 oud		18.102.298
Saldo		-2.343.152
Verklaring van het saldo		
1e begrotingswijziging 2023	S	-2.343.152
Totaal		-2.343.152

Onvoorzien

Bedragen x € 1,-

Onvoorzien	2024	2025	2026	2027
Beginstand onvoorzien	13.259	18.581	22.523	26.583
Totaal	13.259	18.581	22.523	26.583

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

De provincie Noord-Brabant heeft een handreiking uitgebracht over de presentatie van een structureel begrotingssaldo. Daarin is de conclusie:

De begroting bevat zowel incidentele als structurele baten en lasten. De structurele baten en lasten zijn regel (ze omvatten het overgrote deel van de begroting) en de incidentele baten en lasten vormen de uitzondering op die algemene regel. Structurele baten en lasten zijn de baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting en meerjarenraming zijn opgenomen.

Omdat alle baten en lasten in deze begroting in beginsel jaarlijks zijn opgenomen, is er geen sprake van incidentele baten en lasten.

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000,-

Activa	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Vaste activa					
Materiële vaste activa	3.307	3.014	2.098	1.278	579
Totaal vaste activa	3.307	3.014	2.098	1.278	579
Viottende activa					
Liquide middelen	10	10	10	10	10
Overlopende activa	794	794	794	794	961
Totaal Viottende activa	804	804	804	804	971
Totaal Activa	4.111	3.818	2.902	2.082	1.550

Passiva	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Vaste passiva					
Eigen vermogen	642	332	231	231	231
Voorzieningen	4	4	4	4	4
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.289	1.222	374	0	0
Totaal vaste passiva	1.935	1.558	609	235	235
Viottende passiva					
Netto-viottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.676	1.760	1.793	1.347	815
Overlopende passiva	500	500	500	500	500
Totaal Viottende passiva	2.176	2.260	2.293	1.847	1.315
Totaal Passiva	4.111	3.818	2.902	2.082	1.550

EMU-saldo

Voor een toelichting op het verloop van het EMU-saldo verwijzen we naar de financieringsparagraaf.

Jaarlijkse terugkerende arbeidskosten

Volgens het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. Onder “beloningen tijdens het dienstverband” zijn de huidige ramingen voor personeel in dienst opgenomen. Onder “uitkeringen bij ontslag” zijn de lasten voor voormalig medewerkers opgenomen, zoals WW-verplichtingen.

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Beloning tijdens het dienstverband	13.312	13.733	14.233	14.753
Uitkeringen bij ontslag	19	0	0	0
Pensioentoezeggingen	0	0	0	0
Afvoeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	13.331	13.733	14.233	14.753

Overzicht van investeringen

In het overzicht van investeringen staan alle nieuwe (vervangings-) investeringen 2024-2027. De berekende kapitaallasten zijn gebaseerd op de rekenrente van 0%. Met de vaststelling van deze begroting stelt het algemeen bestuur formeel de kredieten 2024 beschikbaar voor de activiteiten.

Voor projecten uit het informatieplan geldt dat de individuele projectvoorstellen goedgekeurd moeten worden door het managementteam van Dienst Dommelvallei en/of het Directie Overleg Dommelvallei. De berekende kapitaallasten zijn cijfermatig verwerkt in deze begroting.

Hierbij wordt wel gekeken of er voldoende ruimte is om de ambities te bekostigen. Naast de geraamde investeringen in 2024 is in de latere jaren nog een zeer beperkte stelpost aanwezig om toekomstige investeringen en exploitatieprojecten uit te financieren. Deze mogelijke investeringen in de jaren na 2025 zijn niet in onderstaande tabel opgenomen.

Bedragen x € 1.000,-

Overzicht van investeringen

Uit te voeren investering per programma	EN/MN Afs.termijn Gevoteerd			Investing				Totaal investering	Kapitaallasten			
				2024	2025	2025	2027		2024	2025	2026	2026
Bedrijfsvoering												
Informatieplan 2023-2024	EN	5 jaar	0	600.000	0	0	0	600.000	0	120.000	120.000	120.000
Totaal				600.000	0	0	0	600.000	0	120.000	120.000	120.000

Reserves

Overzicht van reserves

Bedragen x € 1,-

Naam reserve	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Bestemmingsreserve					
Reserve P&O	231.323	231.323	231.323	231.323	231.323
Reserve I&A	410.193	100.693	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	641.516	332.016	231.323	231.323	231.323
Totaal reserves	641.516	332.016	231.323	231.323	231.323

Toelichting op de reserves

Inleiding

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves, dekkingsreserves en overige reserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. De volgende bestemmingsreserves zijn van toepassing op Dienst Dommelvallei.

Reserve P&O

De stand van de reserve P&O is na de jaarrekening 2022 en eerste begrotingswijziging 2023 € 231.323,-. De reserve P&O kan conform financieel statuut aangevuld worden tot € 500.000,-.

Bedragen x € 1,-

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
231.323	0	0	231.323

Reserve I&A

Het doel van de reserve I&A is om door de gemeenten beschikbare gestelde middelen beschikbaar te houden en in te zetten voor het uitvoeren van het informatieplan. De reserve I&A kan conform financieel statuut gevuld worden tot € 500.000,-.

Stand 1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2024
410.193	0	309.500	100.693

Toelichting op de financiële positie

Inleiding

In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen

Voor de begroting 2024 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers Begroting 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Loonkostenindex	4,5%	4,1%	3,9%	3,9%
Materiële kostenindex	5,9%	2,4%	1,9%	1,9%

Tariefopbrengsten / inkomsten	2024	2025	2026	2027
Gewogen kostenontwikkeling	5,2%	3,25%	2,9%	2,9%

Rente

Voor Dienst Dommelvallei wordt geen rente toegerekend aan activa.